

chodní společnost nebo společnost podle občanského práva, bylo by ovšem uznati, že veřejný společník, resp. společník vůbec je spolupodnikatelem ve smyslu § 170 poj. zákona (srov. nález Boh. A 12.333/36). Jinak je tomu však u společnosti s r. o., neboť takováto společnost je podle § 61 zákona ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. samostatným subjektem práv a povinností, osobou právnickou, rozdílnou od fyzických osob společníků, kteří jsou pouhými podílníky, jimž přísluší proti společnosti jediné práva společenská, zejména věřitelská, kteří ručí jen svými podíly, kdyžtě za závazky společnosti ručí jejím věřitelům pouze společenské jmění (§ 61 odst. 2). Podnikatelem je tudíž výlučně společnost s r. o. a jednotlivé společníky nelze uznati za spolupodnikatele. Pokud pak jde o tichého společníka, zastává nss důsledně stanovisko, že tichý společník, a to i když činně zasahuje do provozu, není spolupodnikatelem. Místo zvláštního odůvodnění odkazuje se tu podle § 44 jedn. řádu na důvody nálezů Boh. A 11.887/35 a 12.208/35. Při tom je zcela lhostejno, zda jde o tichého společníka veřejné obchodní společnosti nebo tichého společníka obchodníka-jednotlivce, neboť v obou případech je tichý společník ke svému partneru v poměru věřitelském a nikoli v poměru spolupodnikatele.

Žal. úřad dovolává se v nař. rozhodnutí jediné smlouvy uzavřené 9. prosince 1927 o zřízení společnosti s r. o. Kdyby bylo došlo k protokolaci této společnosti, nebyli by podle toho, co bylo shora řečeno, st-lé spolupodnikateli ve smyslu cit. § 170. Ježto však ona společnost s r. o. v důsledku neprovedení protokolace se nestala právně existentní, nutno zkoumati, na jakém podkladě podnik byl dále provozován. Tu však poukazovali st-lé již v řízení správním k tomu, že 1. dubna 1927 uzavřeli s Drem inž. F. t i c h o u smlouvu společenskou, která nikdy zrušena nebyla a trvala, když nedošlo k utvoření společnosti s r. o., dále.

Žal. úřad, vycházející z mylného právního názoru, že nezáleží na právní podstatě společenského poměru, nezkoumal již, zda skutečně byli st-lé v rozhodné době jen t i c h ý m i s p o l e č n í k y Dra inž. F. a zdali podnik byl provozován na podkladě této tiché smlouvy společenské, nebo na kterém právním základě vůbec, a jeví se proto nař. rozhodnutí, jehož právě zmíněná vada byla způsobena nesprávným právním názorem, nezákonným.

Avšak ani důvod recipovaný z rozhodnutí první stolice nemůže obstáti. Žal. úřad tu vyvozuje povinnost st-lů podle § 170 poj. zákona z okolnosti, že st-lé, ačkoli nedošlo k právnímu vzniku společnosti s r. o., trpěli, resp. souhlasili, že podnik vůči třetím osobám byl provozován ve formě zapsané společnosti s r. o. Žal. úřad tu zřejmě má na mysli ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 58/1906 ř. z., přehlíží však, že otázku ručení nutno posuzovati výlučně podle § 170 poj. zákona podle předpokladů tam stanovených a nikoli podle cit. § 2 odst. 2.

Č. 12.692.

V o d n í p r á v o: Vodoprávní úřady nejsou (zásadně) kompetentní zasáhnouti do dispozice vodou čerpanou artéskými studnami.

(Nález z 16. prosince 1936 č. 17.124/36.)

Věc: Otta S. v Ústí n. Orł. (adv. Dr. Zdeněk Reichl z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 15. března 1934 (za zúč. firmu Bedřich P. adv. Dr. Karel Friedmann z Prahy) o věci vodoprávní.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost. — Útraty se nepřisuzují.

Důvody: St-l, dovolává se svého vodního práva k odběru vody z Knapovského potoka korytem v rozměru 35×25 cm a odvádění jejího vlastními vývařisky do nádrže o výškové kotě 33 cm přípustného nadržení k pohonu turbíny, domáhal se na vodoprávním úřadě ochrany stížností proti firmě Bedřich P. v Ústí n. Orł., nynější zúč. straně, že tato — postavivši na svém dvoře 4 artéské studny — podchytila jeho prameny a zeslabila tak značně příliv vody do jeho nádrží.

Okr. úřad, vyžádav si zprávu městského úřadu v Ústí n. Orł., podle níž veškeré artéské studně firmy Bedřich P. jsou zřízeny výhradně na pozemcích této, ve všech případech jde o vodu spodní — studně byly vrtány do hloubky 15—35 m —, stížnost odmítl jako bezdůvodnou s odůvodněním, že podle § 4 a) vod. zákona pro Čechy náleží voda podzemní v pozemku uzavřená a z něho prýstící majiteli pozemku, který jest oprávněn touto vodou volně disponovati. Při tom je nerozhodno, zda pramen je přirozený anebo vznikl kopáním nebo vrtáním. Vzhledem k tomuto zákonnému stavu nelze podle vod. zákona stíhati majitele, který zřízením studní na svých pozemcích odňal anebo zeslabil přítok vody do studní nebo pramenů souseda, a to ani tehdy, kdyby bylo možno tuto skutečnost nesporným způsobem prokázati.

Žal. úřad nař. rozhodnutím výměr I. stolice potvrdil z jeho důvodů, podotknuv ještě toto: Jde tu o vodu artéskou, pod tlakem vyvěrající, vůbec nesouvisející s vodou pramenitou obyčejnou (nenapjatou) a dokonce ne s vodou potoční, již používá st-l k pohonu. Jde tu tedy podle vod. zákona o vodu v pozemku obsaženou, kterou firma Bedřich P. volně na svém pozemku disponuje. St-l užívá pro pohon vody Knapovského potoka a má za to, že studnami firmy Bedřich P. je potok ochuzován. Poněvadž pak jde o hlubinnou vodu napjatou, jsou obavy jeho liché. Ostatně nejde vůbec o prameny ani změnu jejich odtoku, nýbrž o vodu dobytou hloubením.

O stížnosti proti tomu podané nss uvážil toto:

Nař. rozhodnutím byla st-li odepřena vodoprávní ochrana proti zřízení 4 artéských studní dnešní zúč. stranou, jímž se podle tvrzení stížnosti jednak podchycují vlastní prameny st-lovy, jednak se způsobuje výtrat vody v potoce Knapovském na újmu st-lova vodního práva konsensem vodoprávním propůjčeného.

Žal. úřad, převzav odůvodnění první stolice, založil své rozhodnutí v podstatě na úvaze, že voda čerpaná zúč. stranou artéskými studnami je podle § 4 a) vod. zákona soukromou vodou zúč. strany, již tato jest oprávněna volně disponovati, a popřel mimo to souvislost artéské vody s vodou potoční. Stížnost namítá především, že vlastník vody soukromé jest i podle § 4 vod. zákona omezen nabytými právy jiných, tedy také vodním právem st-lovým, jehož získal vodoprávním konsensem.

Než voda artéskými studnami zúč. stranou čerpaná je nepopřené voda spodní. Spodní vodu však podle judikatury po desetiletí ustálené (srov. Boh. A 10.348/33) nelze subsumovati pod pojem vody soukromé ve smyslu § 4 vod. zákona, neboť podle zmíněné judikatury vod. zákon poměry spodních vod vůbec neupravuje. Následkem toho není možno na vodu spodní vztahovati ani výhradu § 4 vod. zákona o soukromé vodě stanovenou, jež omezuje volnou disposici vlastníka této vody nabytými právy osob jiných. Důsledně nedopadá na spodní vody ani ustanovení § 17 odst. 2 vod. zákona, jež váže za jistých předpokladů dispoziční s vodou soukromou na vodoprávní povolení.

Ježto pak § 75 vod. zákona omezuje působnost vodoprávního úřadu na užívání a svádění vody a obranu proti vodám podle vod. zákona, dispoziční s vodou spodní nejsou však podle toho, co bylo uvedeno, užíváním vody podle tohoto zákona, nejsou vodoprávní úřady zásadně ani kompetentní do dispoziční spodní vodou zasáhnouti. Z této zásady lze připustiti a judikatura připouští dvojí výjimku, t. j. když dispoziční se spodní vodou jsou obce neb osady zbavovány vody nezbytně potřebné a když těmito dispoziční se zasahuje do poměrů veřejných vod způsobem v § 17 odst. 1 vod. zákona blíže označeným. O případ první zde vůbec nejde, o případ druhý mohlo by se jednati jen potud, kdyby čerpání vody artéskými studnami, jež zúč. strana zřídila, mělo na veřejný tok vliv ve smyslu § 17 odst. 1 vod. zákona.

Z toho plyne, že vliv artéských studní zúč. strany na vlastní prameny st-logy uniká úplně ingerenci vodoprávních úřadů, kdežto případný vliv těchto studní na stav vody v potoce Knapovském mohl by sice vyvolati zakročení úřadu vodoprávního, kdyby potok Knapovský byl vodou veřejnou, což však st-lem v řízení správním, ani ve stížnosti nikdy nebylo tvrzeno. Za této situace je námitka nezákonnosti bezdůvodná a i vytýkané vady řízení nelze uznati za podstatné, protože se v nich vytýká, že nebyly vyšetřeny okolnosti, které jsou pro rozhodnutí právně bezvýznamné. Bylo proto stížnost zamítnouti pro bezdůvodnost.

Pro přisouzení útrat řízení před nss, požadovaných zástupcem zúč. strany, neshledal soud důvodů (§ 40 zákona o ss).

Č. 12.693.

Vodní právo: I. Zvláštní titul právní k udržování vodního díla a zařízení lze uplatňovati proti zavázanému jen tehdy, je-li jeho povinnost i co do své existence i co do svého obsahu nezvratně na jisto postavena (likvidní). — II. Vlastníkem vodního díla ve smyslu § 44 vod. zákona sluší rozuměti majitele vodoprávní koncese, jenž zřídil dílo pro svoje účely, a jeho právní nástupce, resp. majitele vodních práv užívacích, nabytých podle starších zákonů.

(Nález z 16. prosince 1936 č. 17.157/36.)

Prejudikatura: Boh. A 9437/31.

Věc: Obec Rychnov n. Kn. (adv. Dr. Miroslav Frauenberg z Rychnova n. Kn.) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 29. října 1934 (za zúč.